

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Külfölden: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

A mai kihallgatás.

Debrecen, szeptember 23.

Ugy láttuk belátta Ő felsége azt, hogy a válságot közvetítőkkel megoldani nem lehet, legyen ez a közvetítő akár homo regiusként egyes ember, akár pedig egy egész minisztérium. Az országgyűlési többség, tehát a nemzetnek többségét képviselő ellenzéki szövetség tántoríthatatlan szilárdsággal ragaszkodik az országgyűlési felirásban előterjesztett kívánságokhoz.

Ő felsége tehát közvetlenül és egyszerre érintkezik ma ennek a szövetséges ellenzéknek vezérferfiival.

Deák Ferenc már a Husvétii cikkben megírta — mintegy a nemzetnek megnyugtatójává, hogy a válságos pillanatban a Habsburgok felismerve a helyzetnek veszélyét, legtöbbször maguk személyesen keresték fel a nemzetet: ez a közvetlen érintkezés a nemzettel tette lehetővé egymásnak megértését. Most pedig nemcsak közvetlenül hanem valamennyi ellenzéki vezérferfiival még egyszerre is érintkezik, tárgyal Ő felsége. Ezekből bátran következtethetünk arra, hogy Ő felsége nagyon is komolyan látja a helyzetet. Bizonyára látja a veszélyt, melyet az ügyvezető kormány egyenesen az uralkodó családnak uralma ellen feltámasztott: látja azt a veszélyt, mely az anyait réltett nagyhatalmi állást, és eb-

ben rejlő európai tekintélyt megingatja, megdöbentheti Ő felségét annak csak a gondolata is, hogy mint oszlik-bomlik a fegyelem nem sokára a laktanyákban és hogy minő teje tetejére állított helyzet keletkezik majd a polgári társadalomban! Mert hiszen adót már nem fizetünk, ujjoncot sem adunk, sőt a póttartalékosoknak katonai szolgálatra behívását is megakadályozzuk. És ugyan mi lesz itt akkor, hogyha az erőszakos kormányzatnak csak első kísérletét is látni fogjuk? A fenálló törvények elveszítik rendfentartó hatásukat, elveszítik személy és vagyonbiztonságot védelmező erejüket.

Megszűnik az engedelmesség nemcsak a törvénynek, hanem a felsőbbség parancsainak. És ebben az irtózatos, — mert félelmetes zűrzavarnak indítéka nem lesz és nem is lehet más, mint az a köztudat, hogy ha a király és kormánya járnak elül példaadással a törvényeknek meg nem tartásában, — ha nekik — a kik szintén nemcsak alatta állanak a törvények uralmának, hanem ezen felül a törvényeknek meg tartását és mások által megtartatását szent esküvéllel is kötelezték, ha tehát nekik szabad a törvényeket meg nem tartani, akkor megszűnik az állampolgároknak is ez a kötelezettsége. A törvény tisztelet s a kötelesség teljesítésnek helyét elfoglalja az erőszak, a legbrutálisabb erőszaknak uralma, melyre

a tömegek ép a kormány brutálításánál érzik magukat feljogsítottaknak.

A hatás ilyen visszahatást is fog szülni.

Ő Felsége mindezt belátja, az ő tapasztalatokban gazdag uralkodói érzéke mint a deleztt a vasnak közellétét: sejteti már nemcsak közelségét a bajoknak, hanem a veszélynek kitörését is.

És abból, hogy egyszerre hallja a szövetség ellenzék vezérferfiainak szavát, meggyőződhetik a felől is, hogy ez a szövetség szikla szilárd, melyet sem az ügyvezető patkányoknak, sem semmiféle udvari eselszövényeknek meggyöngíteni sem, szétrobbantani annál kevésbé sikerül.

A kérdés csak az lehet, sikerül-e eloszlatni a királynak azokat az aggodalmait, a melyek miatt a nemzeti követeléseknek teljesítését máig következetesen megtagadta? Megtudják-e értetni a négy magyar bölcsek Ő Felségével azt, hogy a mit *ezuttal* követel a nemzet: az csak olyan belügyi kérdés, mely sem a 67-es kiegyezést, sem a pragmatica sanctiót, sem a dynastiát, sem a nagyhatalmi állást egyáltalán nem érinti. Hogy a mit *ezuttal* követelünk: a magyar nyelvnek érvényesülését a magyar állam intézményeiben, tehát a hadseregben is, olyan velünk született jog, mint az élethez, a levegőhöz, a vízhez való jogunk. Olyan jo-

Virágénekek.

I.

A sápadt rétre, sárguló levélre
Hallgatva hull az őszi permeteg.
Leánykám, édes szenvedő Madonnám
Töröld le fájó, omló könyvedet!

A tavasz ott él arcod bitorában,
Boldog mosolyra termett ajkad,
Azt a tavaszt, gaz, aki elrabolja,
A menyországból lopni nem szabad!

Ugy fáj a szívem, hogyha sirni látlak!
Lelked bus terhát jer, add át nekem.
Én elbirom, hisz tennem társra lelnek
A szomorúság és a gyötrellem.

Te csak örülj; kedved feslő virága
Hadd hintse rám bódító illatát,
Az élet, oly sok sujtató csapását
Édes mámorban hadd álmodjam át!

Minden gondod az én lelkembe szálljon,
Gyönyör nekem, ha érted szenvedek.
Lánykám, édes, szenvedő Madonnám.
Töröld le hát kiomló könyvedet!

II.

Mikor elváltunk, hajnalfényben
Mosolyogva furdott a vidék.
Enyelgő szellő vigan vitte
A kis pacsirta énekét.

Ezer harmatesepp csillogott a
Fákon, a rózsalevelen.
Oly szomorú volt mégis minden,
Mint az elharmvadt szerelem.

Gulyás József.

Vetélytársak.

Irta: **Ádám Éva.**

— Mi baj van az Istenért, hogy ily későn zörgetsz? Te vagy az Ilona?

— Anna, édes Anna... apa nagyon rosszul van... összeesett. Gyere át. A cseléd orvosért ment. Félek egyedül, nem is tudom mit kell tennem.

A leány magára kapta pongyoláját és elsietett a barátjához.

A földön, alétlan fektött a férfi. Az öt-

venes évek erőteljes embere. Gavallér ember, akit mindenütt szívesen láttak.

Leánya, mióta az anyja meghalt, visszavonult taljesen, csak a szomszédban lakó magános leány volt mindene. Most is oda szolt hozzá.

A két leány, egy ideig tehetetlenül nézte az elalélt embert, majd le akarták vetkőztetni, mire az orvos éppen megérkezett. A beteget ágyba rendelte. Mikor állapota válságosra fordult: hazahívták távoli fiát, aki orvos volt.

A betegség ideje alatt, a jó barától el sem mozdult jóformán. Minden percen segítségükre volt. Együtt ápolták a beteget teljes önfeláldozással.

A fiatal orvos mikor hazakerült, látszólag nem törődött a leánnyal.

— Te Ilona, szolt a leány egy izben: én nem tudom miért, de ez a Zoltán oly különös hozzám. Határozottan sértő a viselkedése.

— Ugyan, édes Anna, hiszen gyermek-kora óta ismered. Csak nem tulajdonítás ennek fontosságát? Apám betegsége...

— Nem, nem! Én világosan érzem, hogy nem azért ilyen! Pedig én nem bánítottam...

Hrabéczy Antal

gőzerőre berendezett ruhafestő intézete

Debrecen, Széchenyi-u. 42.

Szinehagyott ruhákat
divatos színekre fest,

gunk, melyről soha le nem mondtunk, melyet erőszakkal sem vett el tőlünk soha senkisé.

A *pragmatica sanctio* egyrészt a ma már Osztrák-Magyar monarchia nevet viselő földterületnek birtoklása és népei fölötti uralom, másrészt pedig ennek a földterületnek és népeinek küllellenség elleni védelméről rendelkezik.

A terület birtoklása és a népek fölötti uralomra nézve akként rendelkezik, hogy Magyarország és a hozzátartozó részeknek elválaszthatatlan és feloszthatatlan birtoklását, s így népei fölötti uralmat is ugyanaz a Habsburg-leányági ivadék gyakorolja, aki az osztrák örökös tartományokat szintén elválaszthatatlanul és feloszthatatlanul birtokolja.

Hogy pedig úgy Magyarországnak és a hozzátartozó részeknek, valamint az Osztrák örökös tartományoknak az egy és ugyanazon Habsburg-ivadék által leendő birtoklása annál inkább megvalósítható legyen: megállapított a *pragmatica sanctio*ban ennek az együtt birtoklandó földterületnek és az ott élő népeknek küllellenségekké szemben való **közös és kölcsönös** védelme.

A közös és kölcsönös védelemnek eszközeiről a *pragmatica sanctio* nem szól egy szót sem, annál kevésbé arról, hogy milyen legyen ezen eszközök egyikének, t. i. a hadseregnek belső szervezete, vezérleti és vezényleti nyelve. Érintetlenül hagyta az akkori állapotot, mely Magyarországon magyar volt, az örökös tartományokban német volt úgy szervezet mint nyelv tekintetében.

A közös és kölcsönös védelem egyáltalán nem is tételezik fel az egységes német szervezetet, német adminisztrációt és a német nyelvet az egész hadseregben. A midőn tehát az 1848-ki törvényhozás kivette a hadügyet a bécsi hadügyi kamara hatásköréből és teljesen önállóvá tette élén a magyarországi gyűlésnek felelős magyar hadügyi mi-

niszterrel: egyáltalán nem tett mást, mint részben helyre állította a *pragmatica sanctio* korabeli magyar — csak időközben elnémetesített — jogi állapotot, és a közös és kölcsönös védelemnek magyar részét a magyar törvényhozás és az ennek felelős magyar kormányzatnak helyezte fenhatósága alá.

Tehát még csak nem is érintette a védelem közösségét és kölcsönösségét, tehát ezt a *pragmatica sanctio*ban vállalt kötelezettséget. Hanem igenis a magyar állami önállóságot és azt domborította ki a 48-as törvényhozás, hogy a közös és kölcsönös védelmet nem a két állam által alkotott egy ugyanazon közös szervvel, egy ugyanazon közös hadsereggel, hanem a két államnak külön-külön, de egymástól teljesen önálló hadsereggel fogjuk annakidején közösen és kölcsönösen teljesíteni.

A közösség alatt nem érthetett mást a *pragmatica sanctio*, s nem értett egyebet 48-as törvényhozás sem, hanem azt, hogy a háboru idején az a két egymástól külön-külön önálló hadsereg egységesül tehát közös vezetés alá kerül. A kölcsönösségnek pedig mindig az volt s ma is az az értelme, hogy az önálló magyar hadsereg sikra száll az örökös tartományoknak, az örökös tartományoknak önálló hadserege pedig a magyar területnek megvédelmezéséért.

A 48-as törvényhozás tehát az 1723. évi *pragmatica sanctio*ban elfogadott kötelezettségeket szabatosan, világosan körvonalazta magának a kötelezettségnek kevesbitése sőt csak érintése nélkül.

Az 1867. évi XII. t. cikk sem jelent teljes visszafejlődést. Megmarad a *pragmatica sanctio*nak álláspontján. A közös és kölcsönös védelemnek eszközeül nem létesített egyetlen közös szervet, nem létesített egy egységes közös hadsereget. Hanem a magyar hadsereget a közös és kölcsönös védelem

eszközének *kiegészítő részeként* tekinti és, fájdalom, csak önállóságát szüntette meg annyiban, amennyiben annak legfőbb adminisztrációját a magyar országgyűlésnek közvetlen hatásköre és befolyása alul kivette és a *delegatió*nak ellenőrzése alá helyezte, vezérletét, vezényletét és belső szervezetét pedig olyan felségjogaik ismerte el, a melyet ő felsége legfőbb hadúr állásából kifolyólag gyakorolhat.

Az 1867. évi XII. t. c. sem alkotott tehát a közös és kölcsönös védelemre egy egységes közös hadsereget, mert ha ilyen alkotott volna: akkor semmi értelme sem volna a magyar országról előállított hadsereg „*kiegészítő*” elnevezésének. Nem a hadsereg maga, hanem a hadügy, mint a közös és kölcsönös védelemre vonatkozó intézkedéseknek összessége: a közös.

Deák Ferenc sem tért le tehát a *pragmatica sanctio*nak keskeny ösvényéről, a hadsereget nem, csak a hadügyet tekintette ő és a 67-es törvényhozás közösnek.

A hadsereg maga tehát ma sem közös és ami nem közös: azt szétválasztani nem lehet. Még a 48-as függetlenségi pártnak abszolút többségre jutása sem jelentheti tehát a hadseregnek szétválasztását, hanem csak a reá vonatkozó törvényhozási és kormányzati intézkedéseknek önállósítását, vagyis a magyarországi gyűlésnek hatáskörébe visszavételét.

A *pragmatica sanctio*ban vállalt közös és kölcsönös védelemnek kötelezettségét tehát a függetlenségi pártnak abszolút többségre jutása sem érinti egyáltalában. És az összes kormányoknak lelkiismeretét terheli az a bűn, — hogy Ő Felsőségében meggyökeresedni tudott az a hit, hogy nem csak a hadügy közös, hanem közös maga a hadsereg is és hogy a hadügy egy jelentőségű a hadsereggel és hogy annak közössége egyszersmind ennek közösségét is jelenti.

A leánynak igaza volt. Talán még a gyermekkorából maradt szívében az az érzés, mely a férfi életébe is beleszólt. Szerette a leányt. Sajátságos, hogy némely szív legbensőbb érzelmeit rideg közönybe rejti. Inkább sebez, sért, de el nem árulja amit érez. De talán ott benn jobban éget a tűz.

A fiu szerette a leányt. Hálás kellett volna, hogy legyen önfeláldozó segítségéért, hogy éjet napot velük tölt. Inkább bosszantotta a leány közelsége, közvetlensége; érzékeny lelkületét sértette, hogy az ő gavalér apja körül még mindig apróbb szolgálásokat tesz, habár a betegség már csak inkább pihenés volt. Csak a nagy gyengeség jelezte a szivbajos embert. Kimélni kellett minden felindulástól,

Feltűnt a fiatal embernek, hogy apja szokatlanul élénk és egészen sajtáságos tekintettel követte a leányt, ha az a szobában jött ment.

— Zoltán, — szólt a férfi: te orvos vagy szeretném tudni őszinte véleményed: Te kételesen egészséges leszel!

— Tul tesz ei a fiadon minden tekintetben, ha semmitem zavarja a betegség lefolyását.

A beteg önelégülten mosolygott, — Talán természetesnek tartod, ha azt mondom: újból megakarok házasodni. Rossz dolog ez így. Asszony kell a házhoz! Aki szeressen, aki gondozzon. Megsajnáltam ezt a gyermeket betegségem alatt. Tulságosan sok jutott neki.

Szerencse, hogy ez az Annuska...

A fiu úgy érezte, hogy valami fojtogatja. Szó nélkül, hirtelen kiment a szobából. Forrongott a leike. Összeráncolt komor arccal lépett ki. Anna jött szembe vele.

— Engedjen Zoltán... a bácsihoz — Nem megy! Nem mehet! Megilltom, mint orvos... A maga jelenléte: árt neki.

— Mit beszél! Hiszen engem kívánt, mikor a legbetegbb volt is. Engedjen!

— Pardon, azt hittem a jóízlése megszujja, hogy egy férfit csak súlyos betegségben látogathat meg...

A leány megérteite. Elpirult. A köny szemébe szivárgott.

— Ne sirjon, édes. Nem akarom bánítani. Rossz a világ... nagyon rossz Annuska. Menjen szépen haza. Ilona átkiséri. Ne jöjjön egy ideig hozzánk. Ne haragudjék rám: talán nemsokára megmondom az okát.

— Hazamegyek Zoltán. Legyen nyugodt... nem jövök többé. Nem gondoltam, hogy terhükre leszek... hanem bucsu nélkül mégse megyek.

A leány könnyes szemmel lépett be a beteghez. A fiu lelkében iszonyu zavar támadt. Sírni szeretett volna és nem tudott.

— Maga sir? Kérdi a beteg és amint orvoságot önt a lány, egyszerre magához ragadja és erőltén karjai görcsösen szorítják a gyöngye teremést.

A fiu lép be. Sápadt, mint a halott.

Szemei előtt zavaros a világ. Az elvakult férfi, csak akkor veszi észre fiát, mikor az karjaiból kifejtí az elalótt leányt.

— Fiam, Zoltán, ez a leány lesz a feleségem.

— Apám... láza van... csöndesen feküdjék. A visszaesés végzetes lehet. Vegye be a cseppeket... kérem... A fiu hangja megesuklott.

— Csak az Annuska kezéből veszem be...

— Ő nem jöhet, különben sem szabad többé idejőnnie. Tönkre teszed annak az apátlan, anyátlan leánynak a hírnevét.

— De édes fiam... hiszen feleségül veszem!

— Abba majd a gyermekeid is bele szólnak, vetette oda a szót fia és remegett egész testében.

— Hol van Anna? Hol? dühöngött a beteg és alig birt vele a fiatal erős férfi. Anát akarom látni! Engedjétek!

— Apám, légy nyugodt, mert az első, nagy izgalom végzetes lehet...

A beteg talán nem is hallotta már a szavakat, hideg verejték öntötte el egész testét... tekintete megdermedt.

— Megölte az izgalom... vége van! szólt a fiatal orvos és ráborult a vivódó emberre, haldokló apjára, vetélytársára.

Sikerül-e ezt a meggyökeresedett téves hitet, tudatot és meggyőződést egy 75-ik életévét betöltött emberben 57 évi uralkodás után eloszlatni és vele a valódi állapotot megismertetni az ellenzék vezérfőfainak: nem tudjuk. De őszinte hazaszeretettel és igaz király hűséggel kívánjuk,

Dr. Varga Lajos.

Az emberirtó.

Ujságok és ujságolvasók sohase gyártottak volna még annyi viccet az alkoholelles mozgalomról, mint a múlt héten az anti-alkoholista kongresszus alkalmával. — De a közvélemény a politikai posványban fuldoklik s nincs senkinek kedve kifigurázni azt a mozgalmat, melyet még eddig nem szokás nálunk komolyan venni. Annál kevésbé, minél nagyobb képpel csinálják.

Ime a kongresszus tagjait szíves vendéglátással fogadta a kormány s az egyik ügyvivő lakomát is adott tiszteletükre, amelyen bizonyára nem ártézi vizzel mondottak tőszót a mozgalom sikerére. Ez azonban nem tartozik ide, a fő az, hogy a kongresszus az állam égisze alatt folytatta bölcs tanácskozásait. Ugyanazon álamé alatt, mely ha a maga külön érdekei forognak szóban, annyiszor száll harcba a polgársággal.

Lehetetlennek tetszik ez az állítás, pedig nem az. Egy egész sor állami érdek lóg a világon, ami közelről sem nemzeti, sőt minden inkább, mint nemzeti s az állam inkább megrontja a nemzetét, csak hogy a maga érdekeit keresztül vihesse. Az aratás példának okáért már csak nemzeti érdek valamennyire. Hiszen ez a legproduktívabb munkánk, ahol a nép ugyszólván a semmiből, a földből állítja elő a vagyont, a százmilliónyi értéket. Ellenben a nagyhatalmi állásra a rossz akarat se foghatja rá, hogy nemzeti érdek. Ki lakik vele jól, ki takarozik beléje tél ellen, hideg ellen, ki bujik alá eső ellen? S mégis úgy áll a föld, hogy mikor a legvagyonoszerzőbb nemzeti munka folyik, a nemzet legereje, fiatalsága cipeli a borjút, meg a Mannlichert. Az aratás körül legfőljebb annyiban vesz részt, hogy a tiszturak legázoltatják vele a gazda vetését. Így kívánja az állam érdeke, a nagyhatalmi hóbort.

A másik példa még aktuálisabb az alkoholelles kongresszus napjaiban. A pálinka, ez az emberiség legnagyobb átka. Vérengző hadjáratok, pestis, kolera, dögvész együttvéve nem tesznek annyi kárt az emberiségben, mint az alkohol, ez a fekete planétája a szegénységnek, mely nem is egészen száz esztendő alatt nagyobb hódítást tett, mint a história összes véres fejedelmei s egyre jobban terjeszti birodalma határait. Van róla statisztika, hogy a börtönlakók száza közül kilencvenet a pálinka hajtott bűnbe. Hát azok a sokszor még nagyobb bűnösök, akik nem ütköznek a paragrafusokba, de a pálinka-züllésben tönkre tesznek mindent, ami emberi fogalmak szerint becses: családot, békességet, erkölcsöt, becsületet, vagyont.

S mit tesz az állam a nemzet legnagyobb ellensége ellen? A legfurfangosabban elkeresztelt adókkal földragította a bor és sör árát s maga kerdette a népet a pálinkás butikokba. Sőt többet tesz: ő állítja föl a pálinkás butikokat, a mérgező kamrákat. Ha a nemzet belepusztul de telik az állami kassza. Félig állattá lett nyomorultak dülöngének az utcákon az állam dicsőségére. Szombat esténként sok helyen a forgalom megakad ezek miatt a bepálinkázott szerencsétlenek miatt; nem baj, csak az állam zsebe teljen a piszkos söntésen keresztül. Az alkoholizmus mérgeiben terhelt generációk jönnek világra, mert a bibliai Isten nem, hanem a természet igen is megbünteti a flukban az apák bűneit. Nem baj, csak guruljanak a szegénység garaasai az állami pálinkás hordók iránt.

Igen szomorú dolgok ezek s bizony halottszaga érzik az országnak, ahol első sorban az állam igyekszik azon, hogy pusztítsa és gyilkolja a nemzetet.

Első sorban arra volna szükség, hogy a pálinka-örületet szigorú törvényekkel korlátozza az állam — s a helyett ápolja azokat az üzleteket, ahol az emberirtó italt mérik. Ahol a modern ember puskái és ágyui nem bírják megtörni a vad népeket, oda pálinkát szokás küldeni, amiért az ő fogalmi szerint való lélek-üdvösséget is odaadja a vadember. Így pusztították ki az angolok Északamerika és Ausztrália őslakóit a pálinkával, mely lassan, de biztosan öl, mert vannak szövetséges társai is, melyek a sarkában járnak s melyek sokkal undokabak, minthogy érdemesek volnának az emlegetésre. Nálunk állami jóváhagyással, sőt egyenesen mint állami üzlet folyik a néppusztítás ezen munkája.

Vak ember az, aki ezt nem látja s vétkezik, aki nem akarja látni. Más országokban már az utcasarkokra is kifüggeszti az állam a színes pléhtáblákat, melyeken ijesztő ábrázolása látható a pálinkaivó ember tönkremenésének — nálunk annál jobban örül az állam, mentül több pálinkamérési engedélyt kérnek.

Azonban, ha az állam nem tesz semmit e gyűlöletes és undorító emberi szenvedély korlátozására, sőt azt minden eszközzel előmozdítja; a társadalomra hárul az a kötelesség, hogy megvédje embertársait a legszönyebb elpusztulástól.

Ez az ujság a mai napon megindítja Debrecenben a társadalmi mozgalmat és hadat üzen az alkohol mérgeinek. Szervezkedésre hívjuk fel a közönséget, de legkiváltkép a munkásokhoz intézzük szavunkat, amely néposztályban az alkoholizmus a legjobban el van terjedve. Vegyük komolyan ezt a mozgalmat, mert ha már megtoldani ugyse tudjuk, legalább ne rövidítsük meg az életünket!

Egyház és iskola.

Zsinati és konventi ülések határideje. Főtiszteletű és méltóságos Kun Bertalan püspök és nagyméltóságú báró Bánffy Dezső egyházkerületi főgondnok urak, mint

az ev. ref. egyetemes konvent s a második budapesti ev. ref. országos zsinat elnökei, a zsinatelőkészítő rendkívüli konventet Budapestben, a Lónyai utcai ref. főgymnasium dísztermében, folyó évi november hó 7. (hetedikén, kedden) reggeli 10 órakor, a második budapesti ev. ref. országos zsinat harmadik ülészakát pedig szintén Budapestben, az ügyvédi kamara Szemere utcai épületében, folyó évi november hó 22. (huszonkettedikén, szerdán) reggeli háromnegyed 10 órakor fogják megnyitni, a mit elnöki megbízásból addig is ezennel közzéteszek, míg a meghívók az illetékes püspöki hivatalok útján szétküldetnének. Kelt a magyarországi reformátusok debreceni főiskolájában, 1905. évi szeptember hó 23 án. Sass Béla ev. ref. hittanszaki akad. tanár, mint az ev. ref. egyetemes konvent s a második budapesti ev. ref. országos zsinat jegyzője.

Presbyteri közgyűlés. A debreceni református egyház f. hó 24 én délelőtt 10 órakor, szükség esetén folytatólag 25 én délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbyteri közgyűlést tart. A gyűlésnek harminc tárgya van, amelyek közül nevezetesebb az intézkedés a „Debreceni Reggeli Ujság”-ban közölt támadó cikkek miatt. Márton Imre ügyvéd jelentése arról, hogy a néhai Mede Gyuláné-féle hagyaték rendezéséért részére megszavazott összeget a végzés jogerőre emelkedése esetén a szegények segélyezésére adományozza.

SZINHAZ.

Színházi műsor:

Szept. 24. Vasárnap: d. u. A király házasodik. Vigjáték. Este: Ingenelők. Népszínmű.
Szept. 25. Hétfő: Katalin. Daljáték. A) bérlet.
Szept. 26. Kedd: A király mulat. Dráma. B) bérlet.
Szept. 27. Szerda: Nebántsvirág. Daljáték. C) bérlet.
Szept. 28. Csütörtök: Az erény utjai. Vigjáték. A) bérlet.
Szept. 29. Péntek: Kornevillei harangok. Daljáték. B) bérlet.
Szept. 30. Szombat: Faust. Dalmű. C) bérlet.
Okt. 1. Vasárnap este: Szevillai borbély. Vigjáték.

Bérletszünet Bérletszünet
Debrecen, szombat, 1905. szept. 23 án:

B A B A

Nagy operette 4 felvonásban. Irta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferenc. Zenéjét szerzette: Andrau. Rendező: Polgár Sándor.

S Z E M É L Y E K.

Lancelot — — — —	Zilahyné Vilma.
Hilarius mester — —	Polgár Sándor.
Loiremois gróf — —	Szabó Gyula.
La Chatellariel — —	Sarkady Vilmos.
Maximin atya, testvér —	Arkossy Vilmos.
Balthazar testvér — —	Deési Alfréd.
Bazilique testvér — —	Zajongi Elemér.
Angelott testvér — —	Szilágyi Ernő.
Acnoit testvér — —	Gazdácska L.
Hilarius asszony — —	Sz. Gárdonyi Teréz.
Alezia leánya — — —	Fóti Frida.
Gudaline komorna — —	Körösmezei M.
Josse — — — —	Barabás K.
Nantine — — — —	Ungvári Vilmos.

Barátok. Férfi és nő vendégek. Történi: egy képzelt országban.

Sakespeare est. Az új társulat a színházi játékok minden válfajában akarja magát bemutatni a debreceni közönségnek, mindjárt az évad elején. A tegnapi esti klasszikus előadás minden tekintetben stilszerű volt. Szakács Andor Hamletje elsőrendű alakítás volt. Ment minden sablonból, közvetlen, őszinte és amennyire már egy Shakespeare-darabnál lehet természetes is. Mint ahogy

már előre jeleztük Zilahy sirásója kitünő volt, ugyszintén Sarkadi is elismerést érdemel. Azt azonban sajnálattal kellett észlelnünk, hogy a közönség távol tartotta magát a tegnapi esti előadástól. Ugy látszik, hogy annyira elramlott az izlés, hogy az angol tánc-operettek és a vígszínházi komédiák jobban vonzanak, mint Shakespeare örökbecsű tragédiái.

Színházi hírek. A jövő hét műsora igen érdekesen van összeállítva, mely színházunk jó izlése és művészi érzéke mellett tanuskodik. Színe kerül Hugó Viktornak „A király mulat” című drámája is melyben Békés Gyulának van kitünő szerepe.

Az első opera előadás „Faust” lesz, melyben a műzene iránt érdeklődők találják meg azt az élvezetet mit vidéki színpadokról ritkán kapnak.

Egy premier is lesz, melynek címe: „Erény utjai” melyben a társulat szubrettje Almásy Lola lép fel s mely darabban kitünő szerepe van Zilahy igazgatónak.

Ideje már, hogy a debreceni színpadon olyan igazgató legyen, akinél az anyagi kérdés második sorban jön, és első sorban a művészi eszmék megtestesítése a cél.

H I R E K.

Őszi napok.

Vége a melegnek: Itt vannak azok a langyosan verőfényes napok, amik olyan páratlan szépségűvé teszik a magyar ősz. Szeptember 17-én a hőmérő délután egy órához 30 fokot mutatott árnyékban Reumér szerint s tegnapelőtt éjjel, már dér volt az ország sok helyén.

Ujabb bizonyossága annak, hogy szélesebb időjárásu esztendőnk rég nem volt, mint az idén, amikor minden átmenet nélkül kaptunk hol kánikulát, hol olyan levegő lehülést, aminő bórával szokott együtt járni.

A testünk rajta és most már itt a csöndes szép ősz, ami állandó egyformasággal tartja a verőfényt egy darabig, hogy aztán meghozza lassan az októberi hűvösséget, a nagy és általános hervadásokkal egyetemben, amik közt annyi a búbajos és annyi a szomorú.

Ime az ősz kezdete s ami ritkaság ilyen aránylag kora-zakában az esztendőnek: folyik a szüret sok vidéken. Mondják, jó bor lesz, ha nem is valami tulságosan sok; vigadhat hát a magyar, akár hagyományosan is, azaz — sirva. Ok volna rá, már tudniillik a sirásra. Az igazi vidámság — hajh! messze huzódott ettől az országtól, amely nyakig van a maga zavarosában s kifáradva a sok áldatlan huzavonától, amiben a sorsa hányódik-vetődik: leginkább azt várja már bár csak esnek az eső. És meg is jött végre az áldott eső, ami megporhanyítja a kemény rögöt, hogy szántani lehessen, mert enélkül nincs vetés, tehát aratás sincs. Már pedig ettől függ a magyarnak mindene. Egy jó esőre még a legzordabb s legelkeseredettebb hazafi lélek is felderül a jövő reményének a hatásától, holott a gyönyörű verőfénynek tulságos állandósága szinte borongó hangulatokat kelt.

Akárhogy is: az ég most a legszebb, egyszer-mászor bizony az eső is szítál, de ebben a csudálatosan édes szeptemberben a kései virágok látása jól esik; a mezők hervadó zöldjén olyan tűnődéses elandalodással máskor nem pihen a szemünk.

Ezek az idők már az elmulás előjeleivel vannak tele s az őszi kikerics eleinte halványrózsaszínű s később lilásra érő virága

már csak azt juttatja eszükbe, hogy a természet utolsó ajándékait kapjuk ebben az esztendőben.

Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban a vasárnapi istentiszteleteket a következők látják el. A Nagytemplomban Jáosi Zoltán lel kérés, a Kistemplomban Szabó Zoltán, a Kossuth-utcaiban Könyves Tóth Kálmán, az ispotályi templomban Szele György, a Csapókerti templomban Kovács János népiszkolai felügyelő és a Homokkerti templomban Papp László senior.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

Mennyi lesz a pótdó? A jog és pénzügyi bizottság pénteken délután tartott ülésén véglegesen döntött a költségvetés ügyében s a javaslatot a következő számadatokkal terjeszti a közgyűlés elé. **Rendes bevétel:** 2,327,121 korona 56 fillér, rendkívüli bevétel 33.000 korona. Összesen 2,657,121 kor. 56 fillér. Ezzel szemben a **rendes kiadás:** 2,496,764 kor. 22 fillér, rendkívüli kiadás 434,039 kor. 5 fillér, összesen 2,930,803 kor. 27 fillér. Az összes bevétellel pedig 273,681 kor. 71 fillérrel. Ezen összeg pótdóval fedezendő. A főszámvevő javaslatában az 1906-ban a jog és pénzügyi bizottság a megváltoztatott tételekből kifolyólag 28% pótdó kivetését indítványozza a közgyűlésnek.

Teljes tanácsülések. Hétfőn és kedden Domahidy Elemér főispán elnöklésével teljes tanácsülés lesz a városházán, amikor a mai tanácsülésről elmaradt ügyeket látják el határozati javaslattal.

Az 1906. évi költségvetés. Miután a jog és pénzügyi bizottság az 1906. évi költségvetését teljes egészében letárgyalta, azt most már a 30-iki közgyűlés elé terjeszti a tanács.

A városi címer használata. A városi tanács elhatározta, hogy azon kereskedőknek és iparosoknak, akik a városnak dolgoznak, 500 korona lefizetése mellett megengedi, hogy a város címerére a „Debrecen város szállítója” címet használhassák. Ez a határozat a 30-iki közgyűlés elé kerül jóváhagyás végett.

Mikor lesz a szeptemberi közgyűlés? A mai teljes tanácsülésen állapotok meg abban, hogy a szeptemberi közgyűlés e hó 30-án szombaton lesz.

Elhelyezték a házi ezredet. Ellenőrizhetetlen helyről az a hír terjedt el a városban, hogy a debreceni 39. gyalogezredet áthelyezték. A hír igaz. A házi ezred a jövő év áprilisától kezdve részben Boszna Bródba, részben Trebinjében fog tartózkodni. A 39-esek helyett a marosvásárhelyi 62. gyalogezredet helyezték Debrecenbe. A helyi lapok ma reggeli hírt még nem erősítették meg.

Magántisztviselők ülése. A magántisztviselők országos szövetségének helyi bizottsága folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartja meg alakuló ülését a következő tárgysorozattal: 1. Az előkészítő-bizottság beszámolója. 2. Kreutzer Lipót dr. szövetségi főtitkár előadása. 3. Határozathozatal a megalakulás iránt. 4. A helyi bizottság ügyrendjének tárgyalása. 5. A tisztikar megválasztása.

Halálozások. Legutóbbi kimutatásunk óta a következő halálos eseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba: Fodor Mihályné g. kath. 32 éves, Egri Mária izr. 76 éves, Auber András r. kath. 2 éves, Kerecsi Róza ev. ref. 5 hón., Arany Andrásné r. kath. 39 éves, Dankó Gizella ev. ref. 15 hón., Kozma Erzsébet r. kath. 3 hón., Szűcs Mihályné ev. ref. 66 éves, Kiss Julianna r. kath. 20 napos, Szigeti Gábor ev. ref. 43 éves, Adler Nándor r. kath. 3 éves, Beke Róza ev. ref. 9 hón., Balogh Mihály ev. ref. 36 éves, Kovács Andrásné ev. ref. 44 éves, Fehér Gyula ev. ref. 20 napos, Nagy Lajos ev. ref. 55 éves, Pócsai Sándor Gyula ev. ref. 6 hón., Salánki Sándor ev. ref. 2 éves, Bíró Erzsébet ev. ref. 22 hón., Sinai Sándor ev. ref. 10 éves, özv. Steinberber Gyuláné izr. 57 éves, Márton József ev. ref. 2 éves, Hartstein Arthur izr. 21 napos, Geiger Izraelné izr. 63 éves, Bihar László ev. ref. 9 hón., Debreceni Iona ev. ref. 7 hón., Balogh Gergely ev. ref. 48 éves, Pernyis Tamás r. kath. 16 éves.

A Debrecen panaszkönyve: Lehet é csodálkozunk azon, ha a ragályos betegség a tifusz terjed városunkban, ha elgondoljuk azt, hogy ennek terjedését a tisztátalanság mozdítja elő. Nagyon természetes, hogy a levegő tisztátalansága egyik főokozója a járvány terjedésének, még is vannak sokan, kik a tisztaságra legkevésbé ügyelnek, udvaraik tisztán tartásával épen semmit nem törődnek. A héten a Baross-utcan menve végig, szagló érzékemet a 12 ik házáznál kellemetlen, uadorító bűz érintette meg. Szerettem volna ennek okát megtudni, — de az uadorító bűz arra ösztönözött, hogy e helyről sietve távozzom kellett. A hatóság figyelmét hívom fel, megvizsgálására annak, hogy mi okozza e döglötes bűzt? mert csakugyan nem igazság az, hogy egyes gondatlan emberek hanyagságának többen essenek áldozatul a járványos betegségnek. Reményem, hogy a hatóság intézkedni fog, hogy e kellemetlen döglötes bűz mielőbb megszűnjék. *Egy adófizető polgár.*

Hajdumegye telefonhálózata. A vármegye telefonhálózatát a jövő évben kezdi felállítani a Balmazújváros, Tiszacsege és Egyek vonal kivételével, melyet 1907-ben ápitenek ki.

A városházán ma délelőtt teljes tanácsülés volt, amelyen előkészítették a szeptemberi közgyűlés tárgysorozatát és az egyes ügyeket határozati javaslattal látták el.

Drágasági pótlék. Miazok a városi tisztviselők és alkalmazottak, akik eddig drágasági pótlékban nem részesültek, most a közgyűléshez folyamodnak ezért. A tanács egyrésztüket pártolólág, másrésztüket elutasítólág terjeszti a közgyűlés elé.

Orosz író Debrecenben. Felinszky Arthur varsói orosz író, kit politikai működése miatt az orosz rendőrség halálra keres. Magyarországra menekült s most hazánk nagyobb városaiban felolvasásokat tart, — melyekben az orosz állapotokról nyújt hí képet, leírva azt az üldözést, azt az elnyomatást, melyet az orosz kormány tanúsít minden szabadszeme terjesztője ellen. A számított író Debrecen is felkereste és ma este 8 órakor a famunkások szakegyületében — (Varga-u. 11.) tart felolvasást.

Felakasztotta magát a temetőben A halottak csöndes birodalmában öngyilkosságot követett el 70—80 év körüli öreg asszony. A temetőcsősz 9 óra tájban értesítette a rendőrséget, ahonnan Bikfalvy Miklós rendőrbiztos dr. K. Szalay Béla kerületi orvossal ment ki helyszínére, de már csak a beövetkezett halált állapíthatta meg. A holttest a déli órákig hevert a szabad ég alatt, amíg a városi koporsót kiküldték és a hullát beszállították a közokrházba. Az öngyilkossá lett öreg asszony özvegy Mészáros Istvánné Nagy Erzsébet 75 éves. A szegény öreg asszony a gyermekei kegyelemkenyerén élt a Mester-utca 25. sz. a. házában, ahonnan ma

reggelre tűnt el. A temető legsűrűbb bozótjai közt találták meg.

— **Eljegyzések.** Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalba kihirdetés végett jelentkeztek: Csóka Mihály—Müller Zsófiával, Ecsedi Lajos—Sám Agnessel, Palotay Bernát—Rácz Lidiával, Szilasi István—Galgóczy Rebekával, Uray Sándor—Szele Vilmával, Kiss Ferenc—Sánta Katalinnal, Rayány János—Kállai Máriával, Rose Miksa—Brif Ionnával, Tóth Dezső László—Kürti Eszterrel, Dórai Mihály—Mátyus Máriával, Kenyizlei Imre—Kun Apolloniával.

— **Vasarnapi négyülések.** A debreceni munkások vasárnap két gyűlést tartanak. Dél előtt 10 órakor az Oithon kávéházban a föld munkások, délután 3 órakor pedig a buza piacon a nemzetközi szocialisták.

— **Halálozás.** Geiger Simon terménykereskedőt és dr. Geiger Miklós ügyvédet szülőcsapás érte. Édes anyjuk özv. Geiger Izraelné sz. Friedmann Josefin, tegnapi éjjel 63 éves korában elhunyt. Az aldott lelkű jószívű asszonyt tegnap délután helyezett örök nyugalomra vejének, Weiner Adolf kereskedőnek Kessuth utcai lakásáról. Az elhunytat 9 gyermeke és nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Meglopott őrnagy.** Nyiregyháza-ról táviratozzák, hogy az ottani állomásozó 14. huszárezred egyik őrnagyát ismeretlen tettes érkevényen meglopota. Remeik művészeti szerlegét, a melyet lövészverseny nyert, vitte el a tolvaj. A szerleg nemcsak értékes, de kedves emlék is, amennyiben Ernő főherceg felajánlott tiszteletdíja volt.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten a debreceni állami anyakönyvi hivatalban 51 születést jelentettek be, melyek közül 29 fiú, 22 leány, ezzel szemben 33 halálozást történt. Ezek szerint 18 lélekkel szaporodott természetes úton Debrecenben a lakosok száma.

— **Községi takarékpénztár Dorogon.** Régi terve már Hajdudorog képviselőtestületének, hogy községi takarékpénztárt létesít. A belügyi kormány ma a kereskedelmi és igazságügyi miniszterekkel egyetértően több rendbeli észrevételeket tett a felterjesztésre és pótlásokra utasította a község képviselő testületét.

— **Házasságkötések.** Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek a következők: Kubinyi Jenő—Matula Erzsébet, Balogh Sándor—Iván Mária, Tarnói Bucsz István—Acs Nagy Irén, Kecskés András—Galambosi Julianna, Bányai László—Boszörményi Mária, Tuvayóczy János—Rácz Julianna, Némethi András—Gsonka Julianna, Gaál Antal—Bana Julianna, Barta Ferencz Horváth Mária, Kulcsár Endre—Márton Gabival, Kiss István—Bakos Julianna, Enyedi Ferenc—Márton Mária. Összesen 12 pár.

— **Füstöltek a színházban.** Fésűs Sándor, Nemes István iparossegédek és Méra Mihály díjnok az este a színházi előadás alatt rágyújtottak a színházban. A vidám pófékelésnek a rendőr vetett véget és megindította ellenük a kihágási eljárást.

— **Betörők garázdálkodása.** A debreceni rendőrséget Nagyváradról és Székesfejervárról nagyszabású betörésekről értesítették. Nagyváradon a premontrai gimnáziumba törtek be, de onnan semmit se vittek el, ellenben az ev. ref. tanítónőképző intézetből mintegy 1500 korona tandíját, az igazgató fiókjának feltörése után ellopták. — Székesfejervárat egyetlen éjszaka öt betörést követtek el, de csak Pálty Károly kárára loptak el, 50 koronát. A vakmerő betörőket nyomozzák.

x Ismét érdekes felfedezés, hogy a legjobb és a legfűlbemesőbb hangú zongorák, pianók, cimbalmok és legjobb mester-hegedők, ugyszintén harmonikumok és mindenféle hangszerek, a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. műhangszerkészítő-cégnél szerezhető be legjutányosabban. József-kir.-herceg-utca 2. szám Bika-szálloda mellett. A t. zenekedvelő közönség szíves figyelmét felhívjuk, hogy a fentnevezett cég raktárát csak megtekinteni sziveskedjék, mert itt mindenféle hangszerekből nagy választék és részletfizetésre is kapható. Szakszerű műhely, mely élen egy derék illetékes van, ki már mint mester, éremmel és oklevéllel van kitüntetve és már az 1896. országos kiállításon egy hírnemes cégnek az ő általa készített hangszere lett kiállítva, egyszerűségi Komáromi-cég kitűnő zongora-hangoló. Hangolást vidéken is elfogad.

x 18 nyilas tanyaföld az elepi pusztán a rajtlevő épületekkel együtt eladó.

Ertekezni lehet Mester utca 31. sz. alatt a tulajdonossal. Ugyancsak a Mester u. 31. sz. alatt, több lakás kiadó.

x Modern tápítal. Idegesség, álmatlanság, vérszegénység, óvályalanság ellen leginkább a hercules-sört használják újabban, mert e kitűnő malátatápsör különlegesség hatásos hizlalo is: gyengélkedőknél, lábadozóknál kiváló erősítő és e mellett nagyszerű asztali ital. Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. Nagyban: Herkules-söröződe, Budapest, VII., Bethlen-tér 3., honnan postán 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvételre küldenek. Főraktár Debrecenben: Geréby Fülöp utóda Mayer Jenő cégnél.

x Helyi ügynökök felvételnek a Debreceni Erőszakmágygyár részvénytársaságú Csapó-utca 10.

x Ertesítés. Van szözenesem a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a Széchenyi-u. 40 szám alatt cipőkészítő műhelyemet megnyitottam Megrendeléseket és javításokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. A pécsi országos cipőkiallításán bronzérmert nyertem, s ez a legjobb ajánló levelem. Kiváló tisztelettel: Csizrom Béla cipész.

x Tisztelettel értesítem a n. érdemű közönséget, hogy Cimbalmot tanulni kívánókat elvállalok tanítani, kezdettől művészeti fokig jutányos árért. Továbbá cimbalmok tisztá és tartós hangolását is elvállalok. Teltjes tisztelettel maradtam Vad István Lakásom: Széchenyi u. 8. szám, Keresztépület.

x Antidol a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szer nem kell bevenni, néhány csepp a tényleg előszörrelve s használati utasítás szerint belegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidol-t? a mely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihailovics, Grósz Nagy Ferenc, Murakózy, Tóth Béla, Balázs Olón és Radakovich Géza gyógyszerész uraknál.

TAVIRATOK.

Pártvezérek az uralkodó előtt.

Bécs, szeptember 23. Szokatlan élnétség uralkodott ma délelőtt a Burg előtt. Rendkívül nagy számban jelentek meg a bécsi magyarok, akik harsányan megőljeneztek az érkező pártvezéreket, akiket az udvari tisztviselők azonnal a király fogadó termébe vezettek. Pár perccel 11 óra előtt máregyütt voltak a szövetszertpártok vezetői. Kivül a Burg előtt egész csapat magyar és német újságíró, a külföldi nagy lapok levelezői verődtek össze. Az idő csigalassúsággal haladt, az igazalom peroról perore nőtt. Egyszerre feltűntek a Burg kapujában a magyar pártvezérek, pedig még negyed tizenkettőre sem járt az idő.

— Az eredmény? — kérdezték az újságírók.

— Ugyszólván semmi — hangzott a felelet.

Bécs, szeptember 23. Pont 11 órakor lépett az uralkodó fogadó termébe, ahol a négy pártvezéren kívül Apponyi Albert gróf is jelen volt. Az uralkodó a kölesönös üdvözlés után papirlapot vett elő, amelynek tartalmát német nyelven felolvasta, azután pedig a jobboldalt álló Kossuth Ferencnek nyújtotta át, majd könnyed fejbóliatással jelezte, hogy a kihallgatás véget ért. Az egész csak 8 percig tartott. A papirlapról azt olvasta fel az uralkodó, hogy ha a szövetszertpártok azt nem akarják, hogy Magyarország veszedelmes és káros fordulat következze be, akkor a hadsereg kérdését egyszerűminderkorra kapcsolják ki a követeléseik közül, szavazzák meg az összes költségvetést,

a 400 milliós ágyukölesönnel együtt. Ha a 67-es alapot a tarják revízió alá vonni, az nem Magyarország és az uralkodó, hanem a két államnak ügye. Akkor a két állam ad hoc parlamenti bizottság útján egyezkedjék.

Bécs, szeptember 23. A magyar pártvezérek a kihallgatás után felkeresték gróf Goluchowzky Agenor külügyminisztert, aki az uralkodó megbízottja. Vele hosszasan tárgyaltak.

Budapest, szeptember 23. A kora délutáni órákban már elterjedt a politikusok közt a kihallgatás eredménye, amely nagy elkeseredést szült. A függetlenségi és 48-as pártkör megtelt képviselőkkel, akik izgatottan tárgyalták a várható következményeket. A vezérő-bizottság egyik tagja így nyilatkozott:

— Most már valóban a norvég példát kell követnünk.

REGÉNY-OSARNOK

Apaca és kegyenonő.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 103

Másnap reggel egy ismeretlen jelent meg lakásán, ki a legulvariasabban felszólitotta, engedje meg, hogy azon nyakéket megtekintse.

Camilla egészen elfogulatlanul átnyújtotta azt neki, s egyszerűségi alkalmat nyújtott arra, hogy a csinos szekrénykét is megbámulhassa.

Az idegen kíváncsi volt, s óhajtott tudni, hogy melyik ékszerésznél vette a szép hölgy ezen ékszereket, s ő nem titkolódzott, hanem közölte vele, hogy azokat tegnap piperasztáin találta, mintha azzal őt valaki meg akarta volna lepni.

Most idajjt látta az ismeretlen annak, hogy magát mint rendőrügynök igazolja, s megtörje a Signorát, hogy neki a szekrény néhány órára átengedje, mert ő azt Werdenberg elnökön tulajdonának ismeri, kinek szobájából az ellopott.

Camilla rendkívül megütődéssel színlalt, s ellentmondás nélkül megnyugodott a hivatalnok akaratában.

A titkos nyomozások folytán a gyanu az elnök unokafélesére esett, mert kegyenonő életmódját az egész város ismerte.

De csupán a gyanunál maradtak, mert Werdenberg elnök minden további nyomozást megtiltott, nehogy családja compromittálva legyen.

Azt mondjuk, hogy családja. Mert vagy Werdenberg asszony engedte át a találkán történt beszélgetés után Honnan az ékszerész, hogy az azokkal hitelezőt kioldogtassa, vagy az ifjú ur meglopota egy kissé forrón szeretett nőjét, hogy bajából menekülhessen.

Az elnök családja mindkét esetben compromittálva lett volna, s ő maga is.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsértékesítés szervezése. Máramarosszégeről jelentik: A vármegyei gazdasági osztály elhatározta, hogy a gyümölcsértékesítést rendszeresen szervezi. Bejelentés lapokat készít és ezeket kellő időben a kül és belföldi nagyobb gyümölcskereskedőkhez feldolgozva tudtára adja azoknak, mily gyümölcsből mennyi és hol van eladásra. A kistartalmú gyümölcsöt átvesszi és eladásra közvetíti. Töcsön október hó 8-án gyümölcskiállítást rendez és az igyekvő kisgazdákat pénzütemmel serkeati piacoképes termelésre. Megindítja az ország községi, törvényhatósági és közös dűlő utaknak gyümölcsfákkal való bültetését, akcióit indít föld nives iskola létesítésére, a hol elsősorban okzerű gyümölcstermelést tanítaná.

nak. Felhívja a lelkesi és tanítói kart, hogy földilleményükön gyümölcsöket létesítsenek és példájukkal buzdítsák a népet egyébként is jól jövedelmező gyümölcstermelés fölkarolására.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

1905. szept. 23.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Fialat közép (páronként 351—320 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. — II. Magyar eredetű: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 140—142 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 140—141 fillérig. A hizott sertés üzletirányzata esendősebb.

Nyilt-tér.

Borivőknek, kik a bort savanyvizűvel azonnal megkezezik, mindenképpen ez a legjobb mód.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER

Legtöbbet eladott
SZÁRNYÓ-KÖR

Előnyök: E víz kőszobosít a bort és az italnak kellemes, ingerlő mellékhatást ad, annakül, hogy a szőlőre fertőző.

MATTONI-FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ

legjobb hajtoszer

Legjobb minden gyógyszerárban és kőbányákban.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy fultalmazott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kékeltet, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:
BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

Kérjen prospektust!
Tiphus és hasonló járványok ellen
a legbiztosabb óvszer a
NOXALL JR.

a jelenkor legtökéletesebb, legkifejezettebb, a legolcsóbb és a legkisebb vizszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerika, Angol, Belgium, Németországban több száz ezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltehető.

Egy darab ára 22 50.
használati utasításai kaphatók.
A U E R I G N Á C-nál
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz.
Telefon 55-38.
a NOXALL JR magyarországi kizárólagos lepakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben, Nélkülözhetlen minden háztartásban.

Globus-
risztitókivonat

Alapított 1875. Több éremmel kitüntetve

BUTORRÁKTÁRAIM

tulhalmazottsága miatt évtizedek óta kitűnő hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a legolcsóbb árak mellett ajánlom a nagyérdemű vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívántra díjmentesen szolgálók.

Schwartz Vilmos

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

A vegyileg megvizsgált, amellott hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak talált

SZÓRVESZTŐ

Itárolítja bőgycskét az oly csunya, kellemetlen, arczszőrt gyökereitől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdőséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendelések diszkrétten utánvét mellett eszközöl

Scmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

Jóírásu fiatal leány,

ki az irodalmi teendőket en némi jártassággal bír, alkalmazást kap

Hrabeczky Antal

gőzmosodájában

SZÉCHÉNYI UTCA 42 SZÁM.

Írásbellel ajánlkozások f. hó 26-ig adhatók be s ugyanott bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árussítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeink** igen szép mintákban, melyek 3 frt. 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból **tetemesen leszállítva.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél
DEBRECEN.

Aki kitűnő étvágyfokozó asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitűnő hatásnak elismert és rendkívül tartós

HERCULES

maláta-tápsör Ö

különlegességet inni

Kapható minden nagyobb esemény, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

Hercules Söröződe szétküldési telepén. R

Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen — Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvéttel.

Főraktár DEBRECENBEN,
Geréby Pülöp utóda Mayer Jenő cégnél.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. 2 K. 60 fillér.
1 " 4 " 80 "

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalmú forrás ismert és használt 1856-óta. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengélkedőnek Vérszegénység, Vérbetegségeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel Bőr-, Ideg- és Nőbetegségeknek és Basedowbetegségeknek stb. Kapható: minden gyógyszerárban.

Berlitzrendszerű

Nyelviskola

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

Osztály és magánoktatás

Felvételek naponta:

d. e. 11-12. d. u. 5-6.

Széchenyi-u. 19. sz.

Szabályzatokat ingyen és bérmentve.

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

magpáciz-

használata mellett.

22 év óta nagy sikerrel használtatik a buza üszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kétségbe értekes utánzatoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: Kontsek Géza, Máyer Jenő és Komlóssy Lajos urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI. Windmühlgasse 33.

Gyönyörű ujdonságok érkeztek!

Costume-szövetek

Női ruhaszövetek

Bluz-Szövetek

Ruha-és Bluz-selymek

Francia-Flanellek

és

Barchentekben,

Bosznay J. és Társa

nőidivat áruházában

DEBRECEN, Kossuth-u. 5.

Gyöngélkedők a fejlődésben, vagy maradó gyermekmunkátszegények, bágyadt, ideges, sok ó kek, l vélygyengült, könnyen izgatódó felnőttek bármilyen korban nagy sikerrel használhatják mint erősítő szert **Dr. Hommel Halmatogenjét.**

Az étvágy nő, a szellemi és testi erő gyorsan visszatér, az egész idegrendszer megerősödik.

Kifejezetten valódi **Dr. Hammel féle Halmatogen** tessék kérni és senki se fogadjon el semmi féle utánzatot.

Amerikába

hajó indul Havre-ból minden szombaton.

Francia utvonal.

Kényelmes, gyors utazás, kitűnő ellátás borral és likőrrel.

Menetjegyek minden állomásra a különböző amerikai vasut-vonalakra eredeti árban.

Közelebbi felvilágosítással ingyen és bérmentesen

Französische Linie
Wien, IV. Weyringer Gasse 8.

Legjobb bajuszpedró

a híres Debreceni

„CIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

Te

sohasem találsz hathatósabb és jobb bőrápoló szert mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes arc szín elérésére, mint a

Bergmann-féle lilliomtejszappan

(védjegy: két hegymászó.)

Bergmann és Társa Taschen

Kapható darabonként 80 fillérért:

Grósz Nagy Ferenc.
gyógyszertárában.

Ehrenreich és Ritter

rövid norenbergi nagykereskedők. Üzletében **Csapó-u. 10.** egy jó családból való fiu tanulóknak felvétetik.

Jelzálogkölcsonők

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalnak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadtatnak jelzálogul. Levélbeli megkereséseket továbbít. Ostereuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

ELSŐRANGU HIRNEVES

ÖSTRÁK CEMENTGYÁRAK

VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

EGÉSZ MAGYORSZÁG ÉS NELLEKTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE

ELKÁN ÉS BOSSÁNYI

BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.

TELEFON: 18-19. * Sürgőnyezim: ELBOSS BPEST.

Szállítanak kitűnő minőségű Portland és Roman cementet a piaci áron a mi legkedvezőbb feltételek mellett.

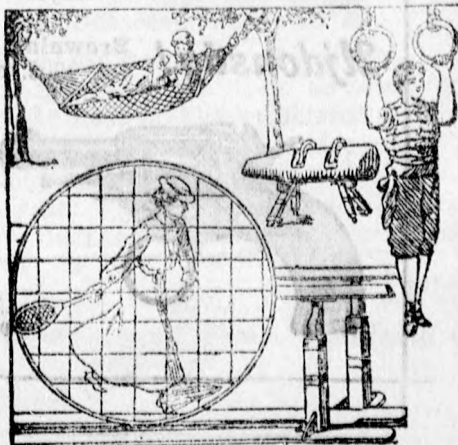
ÉPÍTŐMESTEREK

BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK

CEMENTÁRU-GYÁROK

ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK

MI JAI fellegott érdékünkben kéretnek cementárúkereskedők, kiknek a mi cementárúkereskedésünk fellegott előnyös feltételeket kínálunk. Kérjük, hogy a mi cementárúkereskedésünk fellegott előnyös feltételeit megismerhessék. Kérjük, hogy a mi cementárúkereskedésünk fellegott előnyös feltételeit megismerhessék. Kérjük, hogy a mi cementárúkereskedésünk fellegott előnyös feltételeit megismerhessék.

Alapítottatott 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, korlátháló, tokejáték, szék, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbírható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 18.

(Központi városiár épülete) a Hajó-utcsával szemben.
Képes árjegyzék kívánaira ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Oldja 10 szögig 30 fillér, minden további szög 8 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

Levegővel kezelt szövegekre pontosan válaszolnak, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Sírkoszorúkból állandó nagyraktár a „Polgári” temetőkezelési intézetben Csapó-u. 28.

Virágnak
való selyem papír minden féle színben nagyválasztékban kapható Dérics-telep 20 sz. alatt.

Utazók.
fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlatukat „K.R.” jellege alatt Debr. poste restante.

Megbízható és szorgalmas ügyvédök olyan vidékekről, ahol a szőlő megterem és szőlőműveléssel foglalkoznak és ahol filoxera pusztításait már megkezdte vagy pedig ahol szőlőültetéssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert ha címüket közlik Hegyi Lajossal Budapest, Király-utca 13. I.

Kiadó
A vámospécsi határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. év október 1-től. Tudakozó úti Széchenyi-utca 6 szám alatt.

Egyedüli gőzbutorgyár
Debrecenben.

Ahol a legnagyobb válszékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legbiztosabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

PLASZTIKUS

Szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített mellfűzőt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása céljából orvosilag is ajánlatnak. A legjobb egészségügyi fűzők készítője.

Piac-u. 42. sz.

Goldstein Karolin.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér „Répáti” gyógsavanyúvizet Magyarország giesshüblije!!
Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyj vaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag huratos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt 32 fillér
üvegeket visszavesszük: 12 „
1/2 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt 23 fillér
üvegeket visszavesszük: 7 „

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.
Telefon 332.

Vezérszó. Minden darab szappan a Schicht névről tisztá és ment káros alkatrészekből.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, aki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel valamely kéroskeveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

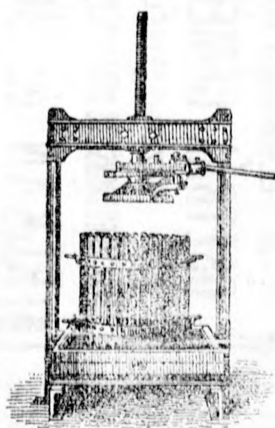
(„Szarvas” vagy kulcszappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot. A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hóféhér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs” védjeggyel legyen ellátva.

„URSUS” a legtekélyesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott borsajtó. Felsőnyomással, a törköly egy darabban vehető le a must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése kizárva. Legmagasabb nyomóképesség. **Honi gyártmány.**

Budweis-i és honi gyártmányú porcellán valamint meidingerköpöny-és öntöttvas kályhák, minden szerkezetű vas és porcellán burkolatu konyhák.

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor áruda.**

Újdonság! Browning rendszerű ismétlő fegyver, 1903. minta.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

Jóth Gyula.
Debrecen, Piac-utca 20-27. sz.

